

آفات و بیماری‌های گیاهی
جلد ۷۴، شماره ۱، شهریور ۱۳۸۵

تأثیر تراکم و زمان نسبی سبز شدن سلمه‌تره (*Chenopodium album*)

بر عملکرد و اجزای عملکرد ذرت دانه‌ای (*Zea mays*)

The effects of lambsquarters (*Chenopodium album*) density and its relative time of emergence on yield and yield components of grain corn (*Zea mays*)

محمد علی باغستانی*، اسکندر زند و مهدی آقابگی

بخش تحقیقات علف‌های‌هرز، مؤسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور

صندوق پستی ۱۴۵۴، تهران ۱۹۳۹۵

(تاریخ دریافت: اسفند ۱۳۸۳، تاریخ پذیرش: آذر ۱۳۸۴)

چکیده

به منظور بررسی تأثیر تراکم و زمان نسبی سبز شدن علف‌هرز سلمه‌تره (*Chenopodium album* L.) بر عملکرد و اجزای عملکرد ذرت دانه‌ای آزمایشی دو ساله طی سال‌های ۱۳۸۰ و ۱۳۸۱ در مزرعه تحقیقاتی علف‌های‌هرز مؤسسه تحقیقات آفات و بیماری‌های گیاهی واقع در کرج انجام گرفت. آزمایش‌ها در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با ۳ تکرار و با آرایش فاکتوریل اجرا گردید. تیمارهای آزمایشی شامل زمان نسبی سبز شدن سلمه‌تره (سال اول: همزمان با ذرت، در مرحله ۲-۳ برگی ذرت و در مرحله ۴-۵ برگی ذرت؛ سال دوم: همزمان با ذرت، در مرحله ۲-۳ برگی ذرت و ۵-۶ برگی ذرت) و تراکم سلمه‌تره (سال اول: ۲، ۵، ۱۰ و ۱۵ بوته در مترمربع، سال دوم: ۶۶، ۱۳/۳ و ۲۰ بوته در مترمربع) بود. از تیمار کشت خالص ذرت نیز جهت تعیین عملکرد ذرت در شرایط بدون رقابت استفاده گردید. نتایج حاصل از آزمایش نشان داد که تراکم و زمان نسبی سبز شدن سلمه‌تره تأثیر معنی‌داری بر عملکرد دانه، عملکرد بیولوژیک، شاخص برداشت، تعداد دانه در

* Corresponding author: Baghestani@hotmail.com

محمد علی باغستانی، اسکندر زند و مهدی آقاییگی

ردیف، تعداد ردیف در بلال ذرت داشت، ولی وزن هزار دانه ذرت تحت تأثیر تراکم سلمه‌تره قرار نگرفت. همچنین نتایج نشان داد که تأثیر منفی زمان نسبی سبز شدن سلمه‌تره بیشتر از افزایش تراکم آن بر صفات یاد شده ذرت بود. بدین ترتیب تأخیر در زمان سبز شدن سلمه‌تره و به عبارت دیگر انجام عملیات مدیریت علیه سلمه‌تره در ابتدای فصل رشد می‌تواند سبب افزایش قدرت رقابتی ذرت در مقابل سلمه‌تره گردد.

واژه‌های کلیدی: ذرت، سلمه‌تره، رقابت، عملکرد، اجزاء عملکرد

نشانی نگارندگان: محمد علی باغستانی، اسکندر زند و مهدی آقاییگی، بخش تحقیقات علف‌های هرز، مؤسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور، صندوق پستی ۱۴۵۴، تهران ۱۹۳۹۵، ایران.